

Дело C-253/24 [Pelavi]ⁱРезюме на преюдициално запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда

Дата на постъпване:

9 април 2024 г.

Запитваща юрисдикция:

Corte di Appello di L'Aquila (Италия)

Дата на акта за преюдициалното запитване:

4 април 2024 г.

Ответник в първоинстанционното и жалбоподател във въззивното
производство:

Ministero della Giustizia

Ищец в първоинстанционното и ответник във въззивното
производство:

NZ

Предмет на главното производство

Въззивно производство по жалба срещу решението, с което частично се уважава искането на ищцата, почетен съдия към първоинстанционния съд, да се установи по-специално качеството ѝ на работничка по смисъла на правото на Съюза и произтичащото от това икономическо и правно третиране, равностойно на това на редовите магистрати, което включва платен годишен отпуск, други отпуски, обезщетения при болест и злополука, обезщетение при прекратяване на трудовото правоотношение, социална закрила и осигуряване, както и да се осъди Ministero della Giustizia (Министерство на правосъдието, Италия) да заплати обезщетение за вредите, настъпили поради неизпълнение на задълженията, предвидени в директивите на Европейския съюз в тази област, както и поради злоупотреба при използването на последователни срочни трудови правоотношения.

ⁱ Името на настоящото дело е измислено. То не съпада с истинското име на никоя от страните в производството.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Тълкуване на членове 31 и 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, член 7 от Директива 2003/88/ЕО и клауза 4 и клауза 5, параграф 1 от Рамковото споразумение за срочната работа, сключено на 18 март 1999 г., което е приложено към Директива 1999/70/ЕО. Запитващата юрисдикция изпитва съмнения относно съвместимостта с тези разпоредби на национална правна уредба, която предвижда за почетните съдии, които могат да бъдат квалифицирани като „работници“ и „работници на срочен трудов договор“, от една страна, загубване на вече придобитото право на платен отпуск при потвърждаване на назначението до навършване на 70-годишна възраст, и от друга страна, като мярка за санкциониране на злоупотребата при използването на срочни трудови правоотношения, потвърждаване на назначението на почетния съдия до навършване на 70-годишна възраст или, при липса на потвърждаване - парично обезщетение, като и в двата случая той трябва да се откаже от всяко придобито преди това право.

Преюдициални въпроси

1. Допускат ли член 31, параграф 1, член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, член 7 от Директива 2003/88/ЕО и клауза 4 от Рамковото споразумение за срочната работа, национална правна уредба, която предвижда, че почетен съдия, който може да бъде квалифициран като „работник“ и „работник на срочен трудов договор“ и чието назначение е потвърдено до навършване на 70-годишна възраст, губи правото на платен отпуск за периода преди потвърждаването?

2. Допуска ли клауза 5, точка 1 от Рамковото споразумение за срочната работа вътрешноправна уредба, която като мярка за санкциониране на злоупотребата при използването на срочни трудови правоотношения предвижда потвърждаване на назначението на почетния съдия до навършване на 70-годишна възраст след успешно преминаване на процедура за атестация без конкурс, а при неуспешно преминаване на процедурата за атестация предвижда парично обезщетение, като и двата случая той трябва да се откаже от всяко придобито преди това право?

Разпоредби на правото на Съюза, на които е направено позоваване

Харта на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“): членове 31 и 47.

Рамково споразумение за срочната работа, сключено 18 март 1999 г., което е приложено към Директива 1999/70/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 година относно Рамково споразумение за срочната работа, сключено между Европейската конфедерация на профсъюзите (CES), Съюза на индустриалците в Европейската общност (UNICE) и Европейския център на

предприятията с държавно участие (СЕЕР), клауза 2 и особено клауза 4 и клауза 5, точка 1.

Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно някои аспекти на организацията на работното време, член 7 (Директива за работното време).

Решение от 15 април 2008 г., Impact, C-286/06, ECLI:EU:C:2008:223 (наричано по-нататък „решение Impact“).

Решение от 9 ноември 2023 г., Keolis Agen, C-271/22—C-275/22, ECLI:EU:C:2023:834.

Решение от 16 юли 2020 г., Governo della Repubblica italiana (Статут на италианските мирови съдии), C-658/18, ECLI:EU:C:2020:572 (наричано по-нататък „решение UX“).

Решение от 7 април 2022 г., Ministero della Giustizia и др. (Статут на италианските мирови съдии), C-236/20, ECLI:EU:C:2022:263 (наричано по-нататък „решение PG“).

Решение от 26 ноември 2014 г., Mascolo и др., C-31/13—C-63/13 и C-418/13, ECLI:EU:C:2014:2401 (наричано по-нататък „решение Mascolo“).

Решение от 8 май 2019 г., Rossato и Conservatorio di Musica F.A. Bonporti, C-494/17, EU:C:2019:3878 (наричано по-нататък: „решение Rossato“).

Национални разпоредби, на които е направено позоваване

Член 29, алинеи 1—9 от decreto legislativo del 13 luglio 2017, n. 116 (Законодателен декрет № 116 от 13 юли 2017 г., наричан по-нататък също „Законодателен декрет № 116/2017“), заменен с член 1, алинея 629 и сл. от legge del 30 dicembre 2021, n. 234 (Закон № 234 от 30 декември 2021 г.):

„1. Правоотношенията на почетните магистрати, които са на служба към датата на влизане в сила на настоящия декрет, могат да бъдат потвърдени при подаване на заявление до навършване на 70 години.

2. Почетните магистрати, които са на служба към датата на влизане в сила на настоящия декрет, чието правоотношение не бъде потвърдено, както в случай на неподаване на заявление, така и в случай на неуспешно преминаване на процедурата за атестация по алинея 3, имат право — при спазване на правото им на отказ — на надбавка в размер, съответно, на 2500 евро бруто, преди приспадане на данъчните удържки, за всяка година работа, през която магистратът е провеждал заседания в продължение на най-малко осемдесет дни, и на 1500 евро бруто, преди данъчните удържки, за всяка година работа, през която магистратът е провеждал заседания в

продължение на по-малко от 80 дни, и във всички случаи в рамките на общ лимит на служител в размер на 50 000 евро бруто, преди данъчните удържки. Прослуженото време за периоди, надвишаващи шест месеца, за целите на изчисляването на дължимото обезщетение по предходното изречение, се равнява на една година. Получаването на обезщетението предполага отказ от всякакви по-нататъшни претенции от какъвто и да е вид, произтичащи от прекратеното правоотношение на почетен магистрат.

3. За целите на потвърждаването, посочено в алинея 1, Висшият съдебен съвет взема решение за свикване на три отделни процедури за атестация, които да се провеждат ежегодно през тригодишния период 2022—2024 г. Те се отнасят за почетните магистрати, които са на служба и към датата на влизане в сила на този декрет имат прослужен съответно: а) над 16 години стаж, б) между 12 и 16 години стаж, в) по-малко от 12 години стаж.

4. Процедурите за атестация по алинея 3 се изразяват в устно събеседване с продължителност не повече от половин час по практически казус от областта на гражданското материално и процесуално право или на наказателното материално и процесуално право, в зависимост от областта, в която кандидатите са упражнявали, изключително или във всеки случай преобладаващо, функции на почетни магистрати. Процедурите за атестация се провеждат на районно ниво. Атестационната комисия се състои от председателя на съда или негов представител, магистрат, преминал най-малко второто професионално оценяване, определен от съдебния съвет, и адвокат, вписан в специалния регистър на адвокатите пред висшите съдилища, определен от съвета на колегията. [...]

5. Заявлението за участие в процедурите за атестация по алинея 3 предполага отказ от всякакви по-нататъшни претенции от какъвто и да е вид, произтичащи от предходното правоотношение на почетен магистрат, без да се засяга правото на обезщетение по алинея 2 в случай на непотвърждаване.

6. В срок от тридесет дни от съобщаването на резултата от процедурата за атестация потвърдените почетни магистрати могат да изберат режима на изключителност на функциите на почетен магистрат. В този случай потвърдените почетни магистрати получават възнаграждение, изчислено въз основа на заплатата и тринадесетата заплата, дължими към 31 декември 2021 г. на служителите в съдебната администрация [...]. Освен това се изплаща съдебна надбавка, равна на двукратния размер на надбавката за администрацията, дължима на служителите в съдебната администрация за предходния период [...].

7. Потвърдените почетни магистрати, които не се възползват от предвидената в алинея 6 възможност, получават възнаграждение, изчислено въз основа на заплатата и тринадесетата заплата, дължими към 31 декември 2021 г. на служителите в съдебната администрация [...]. Разпоредбите на член 1, алинея 3 от настоящия декрет се прилагат, доколкото са съвместими,

изключително по отношение на изпълнението на службата, така че да се осигури едновременното упражняване на други трудови или професионални дейности.

8. Почетните магистрати имат право на ваучер за храна в размер, полагащ се на служителите от съдебната администрация, за всяко съдебно заседание с продължителност над шест часа въз основа на специално удостоверение от ръководителя на съда.

9. Почетните магистрати, които са на служба към датата на влизане в сила на настоящия декрет, преустановяват службата си, ако не подадат заявление за участие в процедурата за атестация по алинея 3“.

Член 15-bis, алинеи 2 и 3 от decreto-legge del 22 giugno 2023, n. 75 (Декрет-закон № 75 от 22 юни 2023 г.), преобразуван след изменения в legge del 10 agosto 2023, n. 112 (Закон № 112 от 10 август 2023 г.):

„2. Почетните магистрати от подлежащата на изчерпване квота, потвърдени в съответствие с член 29 от Законодателен декрет № 116 от 13 юли 2017 г., които са избрали режима на изключителност, се осигуряват по общата схема за задължително социално осигуряване на Националния осигурителен институт (INPS).

3. Без да се засягат разпоредбите на алинея 5, почетните магистрати от подлежащата на изчерпване квота, потвърдени в съответствие с член 29 от Законодателен декрет № 116 от 13 юли 2017 г., които упражняват тези функции при режим на неизключителност и имат право на регистрация в Cassa nazionale di previdenza e assistenza forense (Национална социалноосигурителна каса на адвокатите), запазват регистрацията си в тази каса“.

Кратко представяне на фактите и основните доводи на страните в главното производство

1. Ответницата (наричана по-нататък „ПС“), която е ищца в първоинстанционното производство, е почетен съдия на непрекъснатата служба към съда от 14.2.2001 г.
2. От тази дата тя провежда средно три съдебни заседания на седмица и постановява средно над 200 решения годишно, главно по наказателни дела. Тя не провежда съдебни заседания през периода на отпуск всяка година (определен със закон, от 1 до 31 август).
3. Първоначално назначението ѝ на длъжността е за срок от три години, подновявано на всеки четири години до 13.12.2022 г., когато е потвърдено окончателно до навършване на 70 години.

- 4 До посоченото потвърждаване тя е била вписана в адвокатската колегия и е могла свободно да упражнява адвокатска професия в съдебен район, различен от този на съда, в който е била на служба, плащайки задължително вноски в Cassa Nazionale Forense (Национална каса на адвокатите) — организация, която предоставя социалноосигурителна закрила на адвокатите в зависимост от доходите им. Като се има предвид вписването ѝ в адвокатската колегия и в Cassa Nazionale Forense, тя е трябвало да заплаща вноски в тази каса и за възнаграждението, произтичащо от изпълнението на функциите на почетен магистрат.
- 5 В периода от 14.2.2001 г. до 13.12.2022 г. тя е получавала възнаграждение, определено въз основа на броя на проведените съдебни заседания, в размер на 98 евро за всяко съдебно заседание, както и още 98 евро, ако дневната работа надвишава 5 часа. През периода на отпуск възнаграждението не е било изплащано.
- 6 За възнагражденията, изплащани за изпълнението на функциите на почетен магистрат, до 13.12.2022 г. министерството е внасяло в Cassa Forense осигурителни вноски в размер на 4 % (т.нар. „изравнителна вноска“), а ПС е плащала т.нар. „лична вноска“ в размер на 14,5 — 15 % от общия ѝ нетен доход от упражняване на професия (възнаграждение плюс доходи от адвокатската дейност).
- 7 В първоинстанционното производство почетният съдия е поискала да бъде квалифицирана като „работничка“ по смисъла на правото на Съюза (а не като наето лице по смисъла на националното право), както и да бъде установено правото ѝ да получава същото възнаграждение като „редови магистрат“, т.е. професионален магистрат, и Ministero della Giustizia (Министерство на правосъдието) да бъде осъдено да заплати обезщетение за вредите, претърпени в резултат на злоупотребата при използването на последователни срочни трудови правоотношения, определено от съда в размер на девет месечни заплати, посочени по-горе. Последният обаче признава правото на изплащане на предходни възнаграждения само в рамките на петгодишния давностен срок, приложим към вземанията, произтичащи от трудови правоотношения.
- 8 Ministero della Giustizia обжалва това решение, като оспорва съпоставимостта на фигурата на почетния магистрат с тази на професионалния магистрат въз основа на различни елементи, сред които липсата на публичен конкурс за достъп до службата, по-ниското качество и количество на извършваната от почетния магистрат работа, съвместимостта на функцията на почетния магистрат с други професионални дейности, за разлика от държавния служител. Освен това то оспорва твърдението, че е налице злоупотреба със сключването на последователни срочни договори, като поддържа, че всяко назначение на почетния магистрат трябва да се счита за ново назначение, на което съответното лице няма никакво право, а само предимство.

- 9 ПС оспорва тези твърдения и на свой ред подава насрещна жалба, в която оспорва направената от първоинстанционния съд квалификация на вземанията като вземания, произтичащи от трудови правоотношения, а не като обезщетение за вреди, вследствие на което се прилага петгодишна, а не десетгодишна погасителна давност.
- 10 В хода на производството по обжалване ПС завършва „процедурата по потвърждаване“, въведена със Закон № 234/2021 (член 1, алинея 629 и сл.), който предвижда възможност правоотношенията на почетните магистрати, които са на служба към 1 януари 2022 г., да бъдат потвърдени до навършването на 70 години след успешно преминаване на процедура за атестация, без повече да е необходимо подновяване или междинно потвърждаване. Така потвърдените почетни магистрати получават фиксирано възнаграждение, определено въз основа на възнаграждението на административен служител в подчинените на министерството звена, на съдебна надбавка и на ваучери за храна. Възнаграждението се изплаща и по време на периода на съдебната ваканция, през който те не упражняват дейност. Ако потвърдените почетни магистрати изберат режима на изключителност на функциите на почетен магистрат, те се заличават от регистъра на адвокатите и Cassa Forense и се ползват от социалноосигурителната система на работниците и служителите чрез регистрация в INPS (член 15-bis от Декрет-закон № 75/2023, преобразуван със Закон № 112/2023). Ако изберат да запазят регистрацията си в Cassa Forense (и следователно възможността да продължат да упражняват адвокатска професия), те продължават да плащат вноски върху доходите от адвокатска дейност в Cassa Forense.
- 11 За да получи потвърждаване, ПС е трябвало да премине устно събеседване по практически казус в областта, в която основно е изпълнявала функциите на почетен магистрат. ПС е била потвърдена с декрет на министъра на правосъдието от 13 декември 2022 г. и е избрала режима на изключителност на функциите на почетен магистрат. В този случай за почетния магистрат не се прилагат разпоредбите, които изключват: 1) възникването на служебно правоотношение, 2) ограничението за работа за два дни седмично, 3) временния характер на назначението (член 1, алинея 3 от Законодателен декрет № 116/2017).
- 12 Законът предвижда, че подаването на заявление за участие в процедура за атестация с цел потвърждаване, независимо от резултата от нея, води до отказ от всички други права, придобити преди това. Освен това той предвижда, че неподаването на заявление води до прекратяване на дейността на почетен съдия за лицата, които са изпълнявали тази дейност за повече от четири години, с право на обезщетение в зависимост от броя прослужени години.
- 13 След потвърждаването на ПС министерството иска спорът да бъде обявен за приключен. ПС възразява, като иска от запитващата юрисдикция да

повдигне въпрос за конституционособразност на посочения отказ *ex lege* от придобитите преди това права поради нарушение на няколко разпоредби от италианската конституция във връзка с клауза 5, точка 1 от Рамковото споразумение за срочната работа, сключено на 18 март 1999 г., което е приложено към Директива 1999/70/ЕО на Съвета от 28 март 1999 година.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 14 Запитващата юрисдикция счита за уместно да отправи до Съда, от една страна, първия въпрос, предвид директния ефект на член 31, параграф 2 от Хартата и на член 7 от Директива 2003/88 (вж. решение от 9 ноември 2023 г., *Keolis Agen*, C-271/22—C-275/22, ECLI:EU:C:2023:834), на член 47, параграф 1 от Хартата и на клауза 4 от Рамковото споразумение за срочната работа (вж. решение от 15 април 2008 г., *Impact*, C-286/06, ECLI:EU:C:2008:223, наричано по-нататък „решение *Impact*“), от който за националния съдебен орган произтича правомощието/задължението да остави без приложение вътрешната правна уредба, която е в противоречие с него. От друга страна, с втория си въпрос, с оглед на разумната продължителност на производството, посочената юрисдикция счита за уместно да отправи преюдициално запитване във връзка с клауза 5, параграф 1 от Рамковото споразумение за срочната работа - макар тя да няма директен ефект (вж. решение *Impact*) — тъй като отговорът на този въпрос би улеснил преценката на необходимостта от повдигане на въпрос до италианския *Corte costituzionale* (Конституционен съд) относно конституционособразността на вътрешната норма, която не може да бъде оставена без приложение.
- 15 Запитващата юрисдикция посочва, че ѝ е известно, че понастоящем има висяща процедура за установяване на нарушение, започната от Комисията и с предмет приложимото по отношение на почетните магистрати италианско законодателство, чрез изпращане на официално уведомително писмо до Италия на 15 юли 2021 г., последвано от допълнително официално уведомително писмо от 15 юли 2022 г. (след влизането в сила на правната уредба, която е предмет на настоящото преюдициално запитване) и от издаването на мотивирано становище на 14 юли 2023 г.
- 16 Освен това тя смята, че настоящото производство има отчасти различен предмет от това по дело C-548/22, висящо пред Съда, и счита за уместно да му представи повече фактически и правни елементи относно правния статут на почетните съдии в Италия.

По квалифицирането на ПС като „работничка“ по смисъла на правото на Съюза

- 17 С оглед на принципите, установени от Съда, по-специално в решения UХ и РG, запитващата юрисдикция счита, че ПС, изпълнявайки функциите на

почетен съдия към съда, е извършвала реални и ефективни престации, които не са изцяло странични, като се има предвид показаната продуктивност по отношение на актовете и броя на съдебните заседания, както и естеството и структурата на възнагражденията, предвидени за почетните съдии, които в никакъв случай не може да се разглеждат просто като възстановяване на разходи, а са тясно свързани с извършените престации, включително що се отнася до естеството и размера.

- 18 Правоотношението, което е обвързвало ПС с Министерството на правосъдието до 13.12.2022 г., е било освен това за определен срок: назначението първоначално е било с продължителност от три години, а след това е продължило с подновявания с продължителност от четири години, до приключването на процедурата по потвърждаване, предвидена в член 29 от Законодателен декрет № 116/2017. Следователно и в разглеждания случай прекратяването на правоотношението е било „обусловено от обективни условия, такива като достигане на определена дата, завършване на специфична задача или настъпване на определено събитие“ (решение УХ, точка 131).
- 19 Въз основа на посочените обстоятелства запитващата юрисдикция счита, че е правилно квалифицирането на ПС като „работничка“ за целите на прилагането на член 7 от Директивата за работното време и като „работничка на срочен трудов договор“ за целите на прилагането на Рамковото споразумение.
- 20 От член 7 от Директивата за работното време, който конкретизира правото, закрепено в член 31, параграф 2 от Хартата, произтича правото на ползване на платен отпуск — поне за минимален период от четири седмици годишно — на което ПС може да се позове пряко (вж. решение от 9 ноември 2023 г., Keolis Agen, C-271/22—C-275/22, точка 28).
- 21 От клауза 4, точка 1 от Рамковото споразумение произтича забраната за разлики в третирането по отношение на условията за наемане на работа на ПС в сравнение с работниците на трудов договор за неопределено време в сходно положение, освен ако те не са оправдани от обективни причини.
- 22 Запитващата юрисдикция, подобно на първоинстанционния съд, изключва обаче наличието на „подчиненост“ по смисъла на вътрешното право, която дава достъп до по-широк и общ диапазон на закрила от признатия в правото на Съюза (например по отношение на прекратяването на трудовото правоотношение), към която остава приложима националната правна уредба.

Аспекти на възнаграждението

- 23 Въз основа на някои елементи, разгледани от Съда в решение PG (т. 42 и 53) относно сходството на мировите съдии и редовите магистрати и наличието на обективни причини за диференциране, свързани по-специално с

разликите в квалификацията и задачите, както и в условията за назначаване на длъжността, запитващата юрисдикция счита, че ПС не може да се приравни на редови магистрат за целите на възнаграждението.

Отпуск

- 24 Запитващата юрисдикция отбелязва, че между страните е безспорно, че ПС не е провеждала съдебни заседания през периода на отпуск всяка година (от 1 до 31 август) и че не е могла да прави това, тъй като съгласно закона редовната дейност на съда през този период е спряна. Безспорно е също, че до потвърждаването на 13.12.2022 г. ПС не е получавала възнаграждение през посочения период. Това обстоятелство само по себе си е в противоречие с правото на отпуск, признато на ПС като „работничка“.
- 25 Тъй като двете права (на ползване на отпуск и на възнаграждение за времето на отпуска) се считат за неделими едно от друго, правото на заплащане на възнаграждение през периода на отпуск не може да бъде дерогирано при транспонирането на правото на Съюза в националното право. Всъщност член 7 от Директивата за работното време не е сред разпоредбите, които тя изрично допуска да бъдат дерогирани. Следователно правото на заплащане на възнаграждение по време на отпуск, предвидено в правото на Съюза, има обвързващ характер. Това право, като принцип на социалното право на Съюза, е от особена важност и не може да се тълкува ограничително (например решения от 22 април 2010 г., *Zentralbetriebsrat der Landeskrankenhäuser Tirols*, C-486/08, ECLI:EU:C:2010:215 и от 20 юли 2016 г., *Maschek*, C-341/15, ECLI:EU:C:2016:576).
- 26 Запитващата юрисдикция се позовава на практиката на Съда и по-специално на решение PG (т. 53 и 54), в което Съдът е разгледал правото на отпуск на мировите съдии и в рамките на „условията на труд“ във връзка с разликата в третирането в сравнение с редовите магистрати, като по същество е приел, че различните условия за наемане на работа, изискваната квалификация и задачите не са обстоятелства, които могат да обосноват и разлика в третирането по отношение на платения отпуск.
- 27 Посочената юрисдикция счита, че няма реална необходимост да се прави разлика между редовите и почетните магистрати при определянето на размера на отпуска, като и за двата вида магистрати е разумно този размер да съвпада с броя на дните, в които е спряна редовната дейност на съдилищата. Освен това тя отбелязва, че от тази гледна точка Законодателен декрет № 116/2017 предвижда, че почетните магистрати не упражняват дейност през периода на съдебната ваканция, освен ако възникнат специфични случаи на служебна необходимост (член 24), макар от момента на така нареченото стабилизиране (член 29) те да получават предвиденото възнаграждение и през посочения период.

28 Освен това запитващата юрисдикция отбелязва, че преди влизането в сила на член 29 от Законодателен декрет № 116/2017 и подаването на заявлението за потвърждаване до навършване на 70 години, което предполага отказ от всички предходни права, ПС като „работничка“ и „работничка на срочен трудов договор“ е имала право част от искането ѝ да бъде уважена, по-конкретно частта, отнасяща се до заплащането на възнаграждението в периода, в който тя действително е ползвала годишна почивка от 1 до 31 август всяка година. За целите на преценката на Съда юрисдикцията подчертава, че искането, което може да бъде уважено, не се отнася до „обезщетението за неизползван отпуск“, което не може да бъде изчислено до прекратяването на правоотношението, а до възнаграждението за времето на отпуск, за който е безспорно, че е бил ползван по време на спирането на дейността през съдебната ваканция (в рамките на давността).

Социалноосигурителна закрила

29 С обжалваното съдебно решение е отхвърлено искането на ПС да бъде установено правото на социалноосигурителна закрила и Министерството да бъде осъдено да заплати социалноосигурителните вноски на компетентните организации, както и обезщетение за вредите, произтичащи от неплащането на вноските, защото това право предполага да се установи наличието на служебно правоотношение с министерството, което в случая не е било поискано.

30 Като се позовава на решение PG, запитващата юрисдикция припомня, че клауза 4 от споразумението: 1) не допуска „изключването на всякаква форма на социалноосигурителна закрила по отношение на мировите съдии“ (т. 53), 2) не допуска национална правна уредба, която не предвижда за мировия съдия, който може да бъде квалифициран като работник на срочен трудов договор, никакво право да се ползва от социалноосигурителен режим, който зависи от трудовото правоотношение, като предвидения за редовите магистрати, ако се намира в сходно на тях положение (т= 54).

31 Следователно, тъй като клауза 4, точка 1 от Рамковото споразумение е безусловна и достатъчно точна по своето съдържание, за да могат частноправните субекти да се позоват на нея пред национален съд (решение Impact, т. 2 от диспозитива), националният съд е длъжен да премахне дискриминационното третиране, когато е необходимо, включително като остави без приложение вътрешноправната уредба.

32 Същевременно запитващата юрисдикция отбелязва, че ПС е получила социалноосигурителна закрила от Cassa Forense и във връзка с дейността, извършвана като почетен съдия: тази форма на социална закрила е задължителна и произтича от вписването на ПС в регистъра на адвокатите.

33 Вписването в регистъра на адвокатите, а следователно и социалното осигуряване в Cassa Forense, зависят от избора на ПС с цел да е възможно

успоредно с дейността на почетен магистрат да продължи да упражнява тази на адвокат. Тази възможност е напълно изключена за редовите магистрати.

- 34 Като се има предвид, че ПС следователно е получила и ще получи форма на социална закрила във връзка с дейността на почетен магистрат, запитващата юрисдикция приема, че разликата между условията за тази закрила и закрилата, предвидена за редовите магистрати, трябва да се счита за обоснована с оглед на факта, че почетните съдии, които избера да останат вписани в регистъра на адвокатите и следователно в Cassa Forense, могат да продължат да упражняват адвокатска професия, за разлика от редовите магистрати.

По първия въпрос: съмненията относно съвместимостта с правото на Съюза, и по-специално с клауза 4 от Рамковото споразумение за срочната работа, на лишаването от възнаграждение за времето на отпуск за периода преди потвърждаването

- 35 Според запитващата юрисдикция член 29, алинея 5 от Законодателен декрет № 116/2017 по същество е довел до лишаване *ex lege* от правата, които се полагат на ПС, вследствие на заявлението ѝ да продължи да изпълнява функциите на почетен магистрат, които тя изпълнява от 2001 г. Всъщност, в случай че ПС не беше подала заявление за потвърждаване, назначението ѝ за определен срок нямаше да може да бъде продължено впоследствие, а освен това за оставащия намален период на срочния договор тя не би се ползвала от закрилата, предвидена при приравняването на работник на трудов договор за неопределено време. Следователно, за да получи достъп до бъдеща закрила, ПС е трябвало да се откаже от предходната. Ето защо от Съда е поискано да се произнесе по съвместимостта на лишаването от посочените неотменими права в замяна на признаването на такива права за бъдещ период.
- 36 Вярно е също така, че с тази законодателна намеса работничката е получила, освен закрила само за бъдещия период, и стабилизация. За разлика обаче от случаите, разгледани в решения Mascolo и Rossato, тук спорната правна уредба напълно изключва правата, придобити по време на всеки срочен трудов договор, и по-конкретно правото на възнаграждение за времето на отпуск, ползван по време на полагането на труд от работник на срочен трудов договор, към момента на назначаването му за неопределено време.
- 37 Накрая, лишаването *ex lege* от правото да се предприемат действия, за да се получи закрилата, гарантирана от клауза 4 от Рамковото споразумение и от член 7 от Директивата за работното време, от момента на назначаването на работа за неопределено време, поражда съмнения и във връзка с предвиденото в член 47 от Хартата право на ефективни правни средства за защита на правата, гарантирани от правото на Съюза. Освен това запитващата юрисдикция отбелязва, че член 29 от Законодателен декрет № 116/2017 е влязъл в сила преди приключването на делото, след

постановяването на решение PG на Съда, в светлината на което ПС е имала конкретни шансове част от жалбата ѝ да бъде уважена.

- 38 Въпросната законодателна намеса би могла да се разбира като законодателно изменение с обратно действие, което може да определи изхода на висящо производство, по което държавата е страна (чрез Министерство на правосъдието), в полза на последното (искането на ПС за периода преди стабилизирането вече няма да може да бъде разгледано). В този случай биха възникнали съмнения относно съвместимостта на тази мярка (т.е. лишаването от предходни права), която не изглежда обоснована от цели, различни от ограничаването на публичните разходи, с принципите на справедлив съдебен процес. Това е така и в светлината на практиката на Европейския съд по правата на човека по член 6 ЕКПЧ и несъвместимостта с този член на законодателство с обратно действие, което влияе върху изхода на спор, по който държавата е страна, при липсата на императивни съображения от общ интерес, различни от изискванията за публични финанси (вж. ЕСПЧ, *Azienda Agricola Silverfunghi S.a.s. и др. с/у Италия*, жалби № 48357/07 и др., решение от 24 юни 2014 г.). Всъщност член 47 от Хартата, също както член 6 от ЕКПЧ, защитава правото на справедлив съдебен процес и на равни процесуални възможности и може да се разглежда и в светлината на последния, като се има предвид, че според член 52 от Хартата, доколкото тя съдържа права, съответстващи на права, гарантирани от ЕКПЧ, техният смисъл и обхват са (поне) същите като дадените им от посочената конвенция.

По втория въпрос: по процедурата по стабилизиране като мярка, целяща да санкционира злоупотребата при използването на последователни срочни правоотношения

- 39 Запитващата юрисдикция изпитва съмнения и относно пригодността на процедурата по стабилизиране да изпълнява задълженията на държавата членка, предвидени в клауза 5 от Рамковото споразумение. Тя отбелязва, че ПС е полагала труд въз основа на последователни срочни назначения в продължение на повече от 21 години. В решение PG (в рамките на което не е разгледана процедурата по потвърждаване по член 29 от Законодателен декрет № 116/2017) се посочва, че „[к]лауза 5, точка 1 от сключеното на 18 март 1999 г. Рамково споразумение за срочната работа, което е приложено към Директива 1999/70, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, по силата на която срочното трудово правоотношение може да бъде подновявано последователно най-много три пъти за по четири години и общата му продължителност не може да надхвърля 16 години и която уредба не предвижда възможност да се санкционира по ефективен и възпиращ начин злоупотребата при подновяването на трудовите правоотношения“.
- 40 Разглежданата процедура по стабилизиране се предлага като корективна мярка в отговор на исканията на Европейската комисия, включително след

постановяването на решение UX. Следователно, ако отговаря на посочените от Съда критерии за съответствие с Рамковото споразумение, тази процедура би представлявала „ефективна мярка, за да не се допусне и ако е необходимо, да се санкционира злоупотребата при използването на последователни срочни трудови договори“ (решение от 7 март 2018 г., Santoro, C-494/16, ECLI:EU:C:2018:166, към което препраща решение PG).

- 41 В случай на непотвърждаване се предвижда заплащане на обезщетение (брутна сума в размер на 2500 евро или 1500 евро, според случая, за всяка прослужена година). Следователно би могло да се приеме, че злоупотребата при използването последователни срочни правоотношения се санкционира или чрез потвърждаване до навършване на 70 години, или чрез получаване на обезщетение.
- 42 Неуспешното преминаване на процедурата за атестация и получаването на обезщетението, както и успешното ѝ преминаване и потвърждаването водят обаче до отказ от всички права, произтичащи от предходното правоотношение на почетен магистрат, включително правото на платен отпуск, разгледано в рамките на първия въпрос.
- 43 Поради това възникват две съмнения по отношение на процедурата за атестация, предвидена в член 29, алинея 4 от Законодателен декрет № 116/2017:
 1. Дали процедурата за атестация, която може да приключи с потвърждаване или непотвърждаване, е достатъчно сигурна, а не алеаторна или непредвидима, за целите на преобразуването на правоотношението, така че да може да служи като санкция за злоупотреба при използването на последователни срочни трудови правоотношения;
 2. В случай че процедурата за атестация се счита за достатъчно сигурна, защото при непотвърждаване във всеки случай е предвидено изплащане на обезщетение, дали цялостната мярка може да се счита за достатъчно силна и възпираща санкция по отношение на злоупотребата при използването на срочни трудови правоотношения, като се има предвид, че тя води до отказ от всички предходни права.
- 44 Запитващата юрисдикция е наясно, че трябва да прецени дали горепосочените разпоредби от националното право представляват подходяща мярка за предотвратяване и, ако е необходимо, санкциониране на злоупотребите при използването на последователни срочни трудови договори или правоотношения; същевременно тя отбелязва, че когато се произнася по преюдициално запитване, Съдът може да даде уточнения, за да насочи националната юрисдикция при нейната преценка (решение Mascolo, т. 82 и 83).